

Áki Andreassen, studentur:

Pallurin rapaði

Latið okkum skapa okkara samfelag út frá okkara egnu viðurskiftum heldur enn at apa okkum eftir øðrum

Áki Andreassen, sum helt røðu vegna studentarnar, tósaði m.a. um tað stóra skifti, hent er, síðani tey sum nú eru liðug byrjaðu skúlagongdina:

»Tá var samfelagið Føroyar at siggja til sum ein glæsiligur og væl instrueraður sjónleikur, sum gekk fyrri seg á innbjóðandi og tryggum forpalli. Men sum tíðin gekk og heimsmýndin broyttist dag frá degi, bleiv sjónleikurin alt meira ósamanhangandi og harðligur. Onkur av áskoðarunum ávaraði móti hesum harðliga gangi, men ongin lurtaði, og áðrenn nakar varnaðis rapaði forpallurin og leikurin, sum sá út til at vera av bestu dygd, var nú eitt inferno av stövi, neyðarrópum og ótta. Leiktjaldid fór frá, og veruleikin stóð uppi yvir tí niðurrápaða pallinum við kravi um afturgjaldingarnar!!!«

Áki fanst harðliga at teimum ráðandi, sum hann helt »sluppu sær til rýmingar í góðari tíð, og royndu á síðupallinum at mynda ein demokratiskan samfelagsleik, men dygðin er vánalig og útsýnið yvir tann rapaða forpallin talar fyrri seg«.

Ársins ulka

Tað vóru studentar úr Hoydølum, sum vóru

vístir á dyr, tá teir ætlaðu at handa Svend Aage Ellefsen mótmælina móti unirsjóvartunlinum.

Og tað hevur ikki bót um virðingina fyrri politikarunum. Áki Andreassen segði:

»Okkara vón til tað føroyska demokratið fekk eitt álvarsligt bakkast, tá »ársins ulka« ikki vildi kennast við ónøgðina við enn eina vitleysa ætlan. Krimileikurin á Parnassinum er helst bert byrjanin til eina røð av slíkum, har teir sum leikaðu harðast í á forpallinum mugu kennast við síni mistøk. Nei, politiski býurin má pløgast av nýggjum. Feil heystingin hevur longu kostað ov nógv«.

Mugu fáa javnvág í

Áki mælti til at vit framyvir lata vera við at apa okkum eftir øðrum, og heldur vilja kennast við okkum sjálvi og teir móguleikar, vit hava:

»Framtíðarvónirnar og ætlanirnar mugu skipast út frá okkara egnu viðurskiftum, vit mugu hava javnvág í samfelagsvektini har vit hava okkara egna, tað sum vit hava høvurt og okkara stoltleika øðrumegin, og tað sum vit kunnu læra av hinumegin (...) vit hava okkum sjálvi at arbeiða útfrá og onki annað«.

Jógvan Jespersen, pisuroðari:

Missið ikki álitid á eina framtíð í Føroyum

Tað er størri orsøk enn nakrantíð til at standa saman um okkara mál og okkara mentan

Jógvan Jespersen kom fyrst inn á mistøkini farnu 10 árin, og tær fylgjur tey hava fyrri ungfólk í dag. Men hann helt onga orsøk vera til at geva skarvin yvir, og mælti til samanhold um tey virði, vit eiga í felag. Hann segði:

Vit hoyra um ungfólk, sum leita sær burtur í onnur lond við teirri grundgeving, at tey hvorki kunnu fáa arbeiði ella eitt útbúgvingartilboð í Føroyum. Vit hoyra ung sum siga, at tey hava ongar vónir um eina framtíð í Føroyum, og tí fara tey burtur at royndu eydnuna aðrastaðni.

Hetta er tað ringasta, sum kann henda einum samfelag, tí tað er undómurin, sum skal bera samfelagið víðari. Tí er avgerandi, at tit, sum í dag skulu taka stöðu til eitt nýtt skeið á tykkara livsleið, ikki missa álitid á, at hetta samfelag hevur eina framtíð, og at tit við góðum treysti búgva tykkum til at virka í hesum samfelagnum.

Tað er helst ringt hjá tykkum at gera av, hvørja leið tit skulu ganga innan útbúgving ella arbeiði, tí

tað er torført at meta um, hvussu okkara samfelag verður um nøkur ár. Vit eru í eini tíð, har broytingarnar henda við stórar ferð.

Tey stóru londini rundan um okkum halda, at tey ikki eru nóg stór til tess at kunna varðveita ta vælfærd, sum tey hava. Tí leita tey saman í eina risastóra búskaparliga og politiska eind. Fyritreytirnar broytast nógv í londunum rundan um okkum í hesum árum.

Og tá vit lurta eftir grundgevingunum fyrri hesi gongdini, mugu vit spyrja: Hvar enda vit í hesi gongdini, vit, sum eru so fá í hesum litla landinum mitt úti í Atlantshavinum. Og onkur spyr kanska víðari: Er nøkur grund til at vera verandi her, sum útlitini eru. Vit eru í einum djúpum búskaparligum aldu-dali, fiskurin er minkaður, o.s.fr. — og sjálvt veðrið filast vit á ein stóran part av árinum.

Men sjálvsagt hava vit eina framtíð her, tí vit hava eitt tilknýti til júst hetta staðið. Vit hava eitt mál og eina mentan, sum knýtir okkum júst til hetta landið. Og hesi virði

ini er tað helst størri grund til enn nakrantíð at verja í dag.

Gongdin í øðrum portum av Europa visir, at tjóðskapin kanst tú ikki kveistra til viks, í hvussu so er ikki í longri tíð.

Søgan hevur vist okkum, at samfelagsgongdin er í bylgjum. Tað eru tíðarskeið, tá tað er framstóra búskaparliga og vøkstur, og tað eru tíðarskeið, tá samfelagið er fyrri bakkastum. Tí er avgerandi, at tit, sum skulu velja tykkum eina útbúgving og fyrireika tykkum til eitt livsstarv, hava eina trúgv uppá, at gongdin vendir og at okkara samfelag hevur eina góða framtíð.

Mong av tykkum fara helst burtur í onnur lond at fáa tykkum útbúgving, ella at virka á annan hátt, og tað er eisini gott at siggja heiminn uttan fyrri okkara egna, men sum oftast kemur trongdin at venda aftur til røturnar fyrr ella seinni.

Tær allar flestu hægri útbúgvingarnar noyðast vit uttanlands at taka, og ofta verður sagt, at tað er óheppið, tí móguleikarnir fyrri at skipa útbúgvingina til tervin hjá júst okkara samfelag er avmarkaður.

Men tá tað nú einaferð ikki kann vera øðrvísi, so ber eisini til at siggja fyrimunirnar. Vit hava móguleika fyrri at troysta útbúgvingarskipanir í fleiri londum, og tað eigur at vera ein stórur fyrimunur, ein fyrimunur, sum vit tíverri ikki hava troyst til eina stóran mun higartil.

Í summum grannalondum verður tósað um, at alt fólk má útbúgvast betri, um londini skulu klára at varðveita tey góðu livskorini. Vit eru ikki nakað undantak í so máta. Tann tóki peningurin í okkara samfelag er minkaður nógv tey seinastu árin, og øll mugu góðtaka skerjingar, men umráðandi er at ansa eftir, at vit ikki skerja undirvísingarverkið so nógv, at útbúgvingin í samfelagnum versnar. Hetta mugu tey, sum skipa fyrri leggja sær í geyma, og vit eiga ikki at lata fólk fara av landinum til útbúgvingar, sum vit kunnu geva teimum í Føroyum.

Tað er eitt vælbúgvandi fólk, vit kunnu byggja framtíðina á, og nógv dømir eru um, at útbúg-

